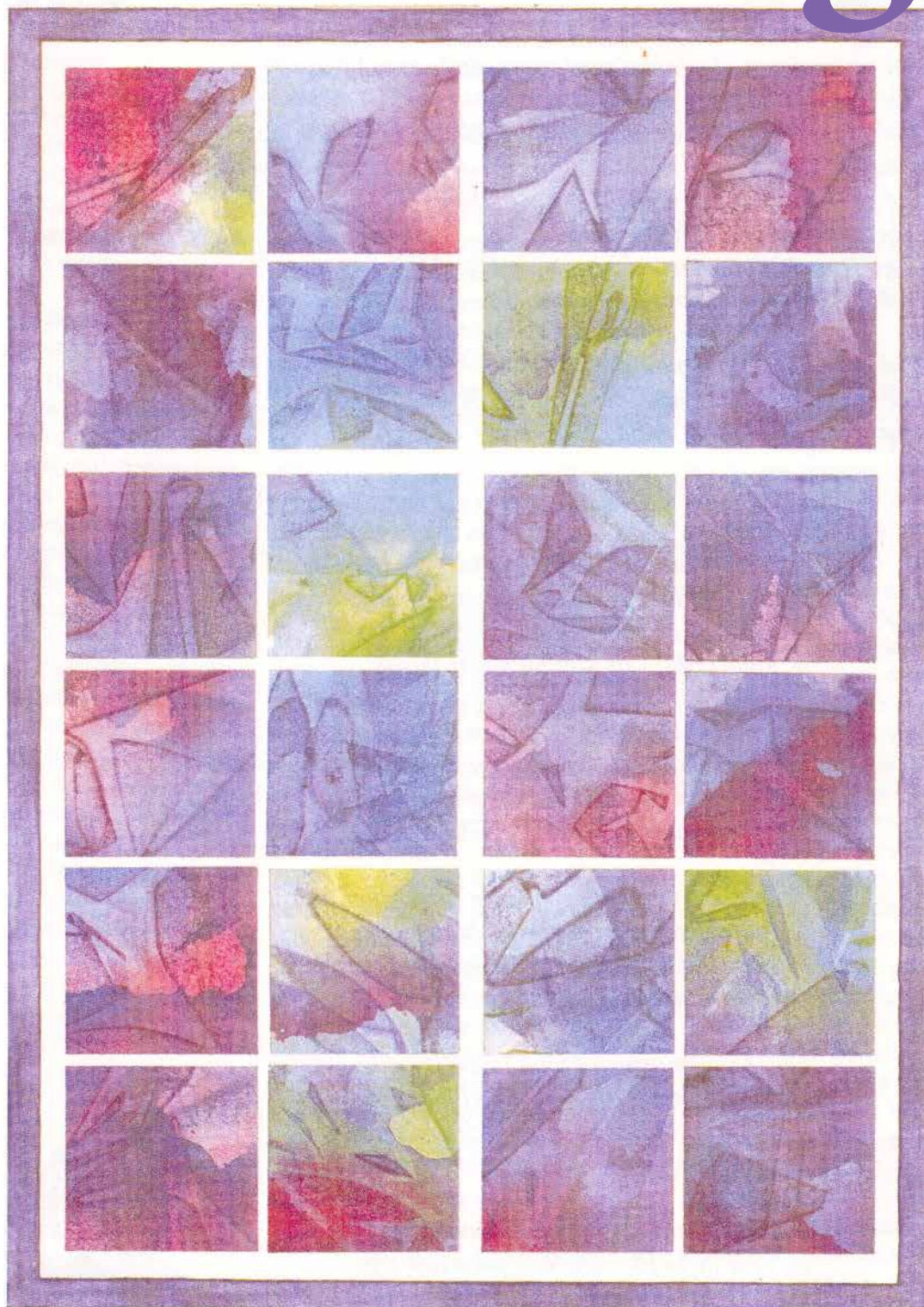

De Binding

Kerkblad voor de Protestantse Gemeente te Franeker
32ste jaargang, nummer 12, vrijdag 5 december 2025

GEDICHT

*Laten we één kaars aansteken
in deze donkere tijd.*

*In de hoop dat het naderende licht van Kerst
de haat zal blussen
en de angst zal sussen.
Laten we één kaars aansteken,
omdat een beetje licht
al een verschil kan maken
en tot verandering kan leiden.
Laten we twee kaarsen aansteken
in deze tijd vol onverschilligheid.*

*In de hoop dat het naderende licht van Kerst
ons benieuwd maakt
naar wie anders zijn dan wij.
Laten we twee kaarsen aansteken,
om ons bij te lichten
op weg naar elkaar
zodat we begrip ontmoeten.
Laten we drie kaarsen aansteken
in deze tijd vol eenzaamheid.*

*In de hoop dat het naderende licht van Kerst
ons eraan herinnert
dat iedereen erbij hoort.
Laten we drie kaarsen aansteken
als warm welkom
aan iedereen die aansluiting zoekt
en wil delen in ons licht
Laten we vier kaarsen aansteken
in deze tijd vol chaos.*

*In de hoop dat het naderende licht van Kerst
ons laat zien wat belangrijk is
en ons wegen wijst naar vrede.
Laten we vier kaarsen aansteken
om ons op weg te helpen
naar een toekomst waar
iedereen kan leven in het licht*

*Saskia de Jong
(bron onbekend)*

**PROTESTANTSE GEMEENTE
te FRANEKER**

**Het kerkelijk bureau
is tot nader bericht tijdelijk gesloten**

Binnenkomende mail wordt gewoon afgehandeld
kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl

Voorwoord

Met vreugde bieden wij u de nieuwe Kerstbinding aan. De totstandkoming van deze editie verliep anders dan gebruikelijk. Door de plotselinge afwezigheid van Yteke Waltje van het kerkelijk bureau, als gevolg van ziekte, kwamen we onverwacht voor een grote uitdaging te staan.

Dankzij de betrokken inzet van de leden van het college van kerkrentmeesters én de medewerkers van De Binding is het toch mogelijk geworden om deze kerstuitgave te realiseren. De bereidheid om extra werkzaamheden op zich te nemen en samen te zoeken naar oplossingen, heeft ervoor gezorgd dat u dit nummer alsnog kunt ontvangen.

We willen u er tevens op wijzen dat er, ondanks onze zorg en aandacht, onvolkomenheden of onjuistheden in deze uitgave kunnen voorkomen. Wij zijn ons hiervan bewust en vragen hiervoor uw begrip.

Moge deze Kerstbinding u bemoedigen en verwarmen in deze feestelijke tijd.

Wij wensen u een gezegend Kerstfeest en een hoopvol nieuw jaar.

Een hartelijke groet,

Sophie Bartlema- Trul

Tineke Postma

Meindert Visser

Hiele Walinga

Karakter is wat je bent in het donker

Dit is een uitspraak van de Amerikaan Dwight L. Moody (1837 – 1899). Eigenlijk kijk ik nooit naar de uitspraken onderaan de bladzijde van de agenda. Maar deze keer wel, toevallig. Wanneer ik zijn naam nazoek, kom ik nog meer uitspraken van hem tegen. De meest beroemde zijn: 'Geloof maakt alles mogelijk' en 'De liefde maakt alle dingen gemakkelijk'. Bijzonder, om zomaar iemand op het spoor te komen die veel eerder diepzinnig nadacht en uitspraken formuleerde. En dat in een tijd van korte dagen, de adventstijd tegemoet gaan en de opmaak voor de kerstdagen maken. Laten we ons voor nu vooral concentreren op 'Karakter is wat je bent in het donker'.

Er bestaat letterlijk donker en een figuurlijk donker. Het letterlijke donker zijn we snel uit. De dagen worden letterlijk korter en was het voorheen zo dat de kerstversiering na Sinterklaas in huis kon, dan is dat nu anders. Al weken ontwaar ik meer en meer verlichting, en ja, niet erg, gezellig ook. Maar dat figuurlijke donker is een totaal ander verhaal. Dat donker is in de tijd niet naar voren te halen of vooruit te schuiven. Het figuurlijke donker maakt deel uit van het hart. Het kan mensen overvallen door een gebeurtenis. En wereldwijd, al is er (te) veel zon en warmte in het land, het donker keert zich naar mensen. Een mooi vertelt kerstverhaal zou het goed doen. En ja, is altijd goed want we geloven dat God de wereld aanraakt met de gebeurtenis. Engelen zingen het hoogste lied en de herders stellen zich vertederd op rondom de kribbe met Jezus. Dat alles zou genoeg moeten zijn, ware het niet dat...

In de tijd dat Jezus werd geboren was het allesbehalve rustig in het land. We kunnen dat nalezen. En pasgeboren, vluchtten Jozef en Maria naar een 'laag' liggend land, Egypte. Dus, verdrongen uit het hoger gelegen Bethlehem. Om later terug te komen, toen de dreiging voor dan, om Jezus om te brengen, was geweken. Er is een beweging gaande tussen het hoger en lager gelegen gebied. Daarnaast bestaat de beweging in de teksten tussen machthebbers en de dreiging waarnemen dat dit zou kunnen veranderen. Om vervolgens ook te menen, het goede teniet te mogen doen om zo alle rechten zich toe te eigenen. Maar deze beweging en beweegredenen staan veraf van de Bijbelse woorden rechtvaardigheid, liefde en warmhartigheid. Dit zijn de dragende woorden voor het begrippen drietal; geloof, hoop en liefde.

Even terug naar dat 'opgaan naar', en 'af dalen'. We kennen het leven als vaak 'gewoon goed' met uitblinters en ook met lastige perioden. Het is volop leven vanuit de overtuiging dat we beslissingen moeten en mogen nemen met in ons hoofd en hart, de in de vorige genoemde alinea grote woorden. Daaraan vasthouden, maakt ons sterk in juist die lastige en donkere tijden. Nog weer anders gezegd. Ik volg zoals jullie en u weten een opleiding in Doorn. Een van de docenten legde het volgende voor. De bijbel met alle verhalen kun je lezen als een muziekstuk. Het Scheppingsverhaal als een ouverture. Een beginstuk, een beginakkoord. De fuga daarna, is steeds herkenbaar door de vaste melodie die in het muziekstuk steeds terugkomt. In die fuga kun je lezen en beleven dat het onze Heer van doen is om zijn mensenkinderen. Hij bemoeit zich steeds opnieuw met de mensen, wat er ook is gebeurd en/of is geweest. Dat is het hoofdthema, de fuga met gratie, majestueus als nooit eerder gehoord.

Kerst en de voorbereidingen daarop nodigen uit om te genieten. Het is de Heer die de aarde aanraakt. De wens is dat iedereen daar een moment aan deel mag nemen. Tenslotte nogmaals de woorden van Moody. 'Geloof maakt alles mogelijk' en 'De liefde maakt alle dingen gemakkelijk'.

*Mag ik jullie en u allen gezegende
Kerstdagen toewensen!*

KERKDIENSTEN HJERBEAM

Zondag 7 december 2025

9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam

Zondag 14 december 2025

9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam

Zondag 21 december 2025

9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam:

Zondag 4 januari 2026

9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam

KERKDIENSTEN

Zondag 7 december 2025

Martinikerk 10.00 uur: 2e Advent

Voorganger: ds. J. Hamoen

Ouderling van Dienst: G.de Raaf

Diaken: H. Walinga, W.Veenstra

Lector: Sophie Bartlema

Organist: Jochem Schuurman

1e Rondgangscollecte: kerk

2e Rondgangscollecte: diaconie (diaconaat Libanon)

Kindernevendienst/Oppas: Nynke

Koster: Arjen de Boer

Beeldpresentatie: B. Boekema

Geluid en camera: J. Roorda/S. Swart

Kloklouder: R.Nijkamp

Koffieschenken: Matty Tasma, Wypkje Dyk, Meindert Visser.

Koffiedrinken na de dienst dienst.

Zondag 14 december 2025

Martinikerk 10.00 uur: 3e Advent

Voorganger: ds. E. v.d. Veen

Ouderling van Dienst: S.Broersma

Diaken: D.de Boer, C. van der Kooi

Lector: Djoke de Boer

Organist: Jochem Schuurman

1e Rondgangscollecte: kerk

2e Rondgangscollecte: diaconie(diaconaat India)

Kindernevendienst/Oppas: Keimpe Pols

Koster: Appie Reitsma

Beeldpresentatie: A. Kooistra

Geluid en camera: J. Eising/B. Boekema

Kloklouder: F.Nauta

Koffieschenken: Klaas Tijtsma, Leny Verheul, Martha Burggraaff

Koffiedrinken na de dienst

Donderdag 18 december 19.30 uur

Advints-Oandacht yn it koar

fan de Martinitsjerke

Voorganger: Hessel Yntema

Organist/pianist: Jochem Schuurman

Jesaja is met zijn Messiasvisioenen wellicht dé Adventsprofeet. Maar ook andere profeten beschrijven vreugdevolle en verwachtingsvolle verhalen over de komst van de Messias. Ze klinken, afgewisseld met bekende liederen uit de Duitse traditie in ons liedboek. Bekende verhalen en vertrouwde melodieën die de warmte van het komende Kerstfeest in de donkere en koude Adventstijd laten doorschijnen. Een aandacht die goed voelt en goed doet.

Zondag 21 december

Martinikerk 10.00 uur: 4e Advent

Voorganger: ds. S. Ypma

Ouderling van Dienst: H. Joustra

Diaken: Annet Walinga, Hiele Walinga

Lector: Hanneke Vlietstra

Organist: Jochem Schuurman

1e Rondgangscollecte: Kerk

2e Rondgangscollecte: Diac. (kerstchallenge Ned.)

Kindernevendienst/Oppas: Henriette Jorritsma

Koster: Sikke Dijkstra

Beeldpresentatie: K. Stal

Geluid en camera: J. Roorda/C. Hendriks

Kloklouder: Anno de Vegt

Koffieschenken: Maaïke van Dijk, Klaas Elting en Aukje van Nimwegen

Koffiedrinken na de dienst

Op deze vierde advent lezen we uit Jesaja 7: 10-17 waarin die prachtige advent belofte staat, 'Zie een maagd zal zwanger worden. Zij zal een zoon baren en hem de naam Immanuel geven.' Wat is een Bijbelse belofte, wat is de belofte van een kind krijgen dat boter en honing zal eten, net zo lang tot hij in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen? We buigen ons erover en als we deze tekst verbinden met Mattheus 1: 18-25 die is geïnspireerd op deze Jesajetekst, buigen we er ook voor, samen met Jozef, de man van de maagd Maria.

Ds S. Ypma

Zondag 21 december 19.30 uur

A Festival of nine Lessons and Carols in de Martinikerk

Voorganger: Hessel Yntema

Zang: Jitze van der Land

Organist: Jochem Schuurman

Woensdag 24 december

2025 Kerstnachtdienst

Martinikerk 23:00 uur:

m.m.v. Chr. Muziekvereniging Advendo

o.l.v. Siemen Hoekstra

Voorganger: ds. R.P Wind

Ouderling van Dienst: Tjerk Fokkema

Diaken: Wessel Veenstra, Jolie Banga

Lector: Annie Mulder

Organist: Jochem Schuurman

Uitgangscollecte: Kerk

Kosters: Arjen de Boer en Sikke Dijkstra

Beeldpresentatie: P. Oosterhof

Geluid en camera: J. Roorda/J. Eising

Klokluider: Hayo Bartlema, Derk Boddeüs,
Klaas Kooistra

Vanaf de vijfde eeuw werd in de kerk de viering van de Kerstnacht gebruikelijk en in de Middeleeuwen groeide dit gebruik uit tot een waar volksfeest. Dat is het nog steeds. Van leegloop of ontkerkelijking is op de avond van 24 december niets te merken: De kerken zitten vol. Het zijn de traditionele lezingen en liederen die door veel mensen nog bekend en herkend worden: Lucas 2, Stille Nacht, Ere zij God, Nu zijt welkome, Komt allen tezamen.

En net als in andere jaren voelen we ons in die late, donkere nacht verbonden met elkaar in een gemeenschappelijke hoop en verwachting. Hoewel we het net als in andere jaren, bijna niet meer hardop durven te zeggen of te zingen: "Vrede op aarde". Het voelt ongemakkelijk. En toch is dat de boodschap van Kerst. Tegen de duisternis en de angst. Tegen oorlog en geweld. Als een protestsong: "Vrede op aarde".

Een kind ons geboren, zo weerloos en zwak, dat is onze hoop. We gaan de donkere nacht in om het licht te zien. Er is reden om feest te vieren.

En Advendo speelt daar traditiegetrouw een belangrijke rol in.

ds. Roger Wind

Vieringen in diverse huizen

12 december Theresia

Theresia om 19.00 uur o.l.v. ds. Sytze Ypma

12 december Saxenoord

Kerstviering om 16.00 uur o.l.v. mevr. I. Douma

19 december Froonacker

Viering om 15.00 uur o.l.v. ds. A. de Braak

22 december Keningstate

Viering om 15.00 uur o.l.v. mevr. T de Vries

9 januari Theresia

Theresia om 19.00 uur o.l.v. ds. Sytze Ypma

16 januari Saxenoord

Viering om 16.00 uur o.l.v. ds. T. T. Osinga

Eerste Kerstdag

25 december

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: ds. Sytse Ypma

Ouderling van Dienst: Gerarde de Raaf

Diaken: Annet Walinga en Carla van der Kooi

Lector: Bernice de Graaf

Organist: Jochem Schuurman

Trompetiste: Tina Krijgsman

1e Rondgangscollecte: kerk

2e Rondgangscollecte: diac. (kinderen in de knel)

Kindernevendienst/Oppas: Marije en Frouwkje

Koster: Arjen de Boer

Beeldpresentatie: B. Bosgra

Geluid en camera: D.Tolsma/S. Swart

Klokluider: Rikert Nijkamp

Kerstmorgen

We lezen op deze Kerstmorgen uit de profeet Jesaja 52: 7-10. De profeet jubelt het uit omdat van over de bergen Hij komt die het goede boodschap, die vrede laat horen. Als de wereld ergens naar snakt, dan is het wel naar leiders die deze boodschap brengen: vrede in plaats van oorlog. We lezen Johannes 1: 1-14. Het is het geboorteverhaal van het Woord. Terwijl Mattheus en Lucas prachtige verhalen vertellen, brengt Johannes ons bij het wezen van kerst, de geboorte van het Woord in de wereld en in onze harten. Dat woord schenkt ons het leven, levenslicht is het.

Ds S. Ypma

Zondag 28 december

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: ds. R. Wind

Ouderling van Dienst: Roel Rijpkema

Diaken: Djoke de Boer, Jellie Banga

Lector: Hanneke Roelofsen

Organist: Jochem Schuurman

1e Rondgangscollecte: kerk

2e Rondgangscollecte:

Diaconie t.b.v de eindejaarsdiner

Koster: Appie Reitsma

Beeldpresentatie: Tj. De Jong

Geluid en camera: B. Boekema/J. Eising

Klokluider: Femme Nauta

Koffieschenken: Jan Havenga, Rikert Nijkamp,
Tineke Kampen

Koffiedrinken na de dienst

Collecte zondag 28 december

De opbrengst van de diaconiecollecte is bestemd voor het Eindejaarsdiner Op maandag 29 december wordt in de Martinikerk een maaltijd georganiseerd voor alleenstaanden, voor mensen die zich in deze donkere dagen best wel eenzaam voelen en zij die het zich niet

kunnen veroorloven om een feestelijk diner te betalen. Dit diner wordt georganiseerd door diverse geloofsge-meenschappen hier in Franeker. Méér informatie over deze bijzondere maaltijd is elders in deze Binding te vinden.

Onschuldige kinderen

"Onnozele kinderen" heette deze zondag vroeger. "Onschuldig" betekent dat. Een verhaal dat ons vertelt van de eerste gruweldaad na de geboorte van Christus. Een verhaal dat alleen door Matteüs wordt verteld en geen ander historisch bewijs kent. Jezus ontkomt met Maria en Jozef naar Egypte, asielzoekers in een vreemd land, totdat de kust weer veilig is. Maar Jeruzalem blijft een gevaarlijke stad, gehuld in duister. Ze keren terug naar Galilea, naar Nazaret. De komst van dit kind betekent dreiging voor machthebbers, angst voor autocraten. Het licht van de Kerstnacht blijft niet in de velden van Efrata of in de stal of boven het huis in Betlehem. Het schijnt in de duisternis en de duisternis probeert het te doven. De weg van dit kind leidt door het lijden en de dood naar de overwinning van het leven.

De lezingen zijn: Jer.31, 15-17 en Mt. 2, 13-23.
We zingen natuurlijk het mooie lied van Joost v.d. Vondel:

*"O Kerstnacht, schoner dan de dagen,
hoe kan Herodes 't licht verdragen,
dat in uw duisternisse blinkt
en wordt gevierd en aangebeden?
Zijn hoogmoed fluistert naar geen reden,
hoe schel die in zijn oren klinkt."*

ds. Roger Wind

Woensdag 31 december:

Martinikerk uur: 19.30 uur

Oudejaarsdienst

Voorganger: Ds. S. Ypma
Ouderling van Dienst: S. Broersma
Diaken: W. Veenstra, H. Walinga
Lector: Margje Bijlsma
Organist: Jochem Schuurman
Rondgangscollecte: kerk
Koster: Arjen de Boer
Beeldpresentatie: K. Stal
Geluid en camera: S. van Elderen/J. Eising
Klokluid: Onno de Vegt

Nieuwjaarsdag 1 januari 2026

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: Hessel Yntema
Ouderling van Dienst: Rolf
Diaken: Carla van der Kooij en Djoke de Boer
Lector: Djoke de Boer
Organist: Jochem Schuurman
1e Rondgangscollecte: kerk
Koster: Arjen de Boer
Beeldpresentatie: A.P. Kooistra
Geluid en camera: C. Hendriks/J. Eising
Klokluid: Hayo Bartlema

Op 1 januari is het niet alleen maar de eerste dag van het nieuwe kalenderjaar; het is ook de achtste dag van Kerst. De Kerstverhalen van Lucas en Johannes zijn wellicht de bekendste geboorteverhalen. Marcus lijkt op het eerste oog geen zoet en sappig geboorteverhaal te hebben. Bij Marcus is het eerder Pasen en Kerst tegelijkertijd. Hoe ziet een kerststal volgens de verhalen van Marcus eruit? Natuurlijk zijn er na de dienst oliebollen, om het aardse en het hemelse met elkaar te vermengen. Want ja, ze horen bij elkaar.

Donderdag 1 januari 2026

Martinikerk 15.30 uur:

Nieuwjaarsconcert

door koperkwintet Pelgrim Brass en organist Jochem Schuurman.

Zondag 4 januari 2026

Martinikerk 10.00 uur: Epifanie

Voorganger: Ds. S. Ypma
Ouderling van Dienst:
Diaken: H. Walinga
Lector: Bernice de Graaf
Organist: Jochem Schuurman
1e Rondgangscollecte: Kerk
2e Rondgangscollecte: Diaconie
Kindernevendienst/Oppas: Nynke
Koster: Arjen de Boer
Beeldpresentatie: B. Bosgra
Geluid en camera: J. Roorda/S. Swart
Klokluid: Klaas Kooistra
Koffieschenken: Anneke en Frits van der Veen, Jeannette Veenstra
Koffiedrinken na de dienst

Het feest van Epifanie is het feest van het Licht dat zich verspreidt onder de volken. Onder de volken dringt het gerucht van de geboorte van het Licht door. De magi-ers, wijzen uit het Oosten, staan daar model voor. Zij ontdekten in de sterren dat Licht en willen het eren.

De diensten worden uitgezonden
via www.kerkomroep.nl en via www.youtube.com

Daarvoor maken ze een reis, dwars door het centrum van de machthebber Herodus – dat staat voor mensen die denken zelf het licht te zijn. We lezen prachtige teksten vol van dat licht: Mattheüs 2: 1-12 en Jesaja 60:1-6.

Ds. Sytze Ypma

Zondag 11 januari 2026

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: Ds R. Wind

Ouderling van Dienst:

Diaken: Carla v.d. Kooy en Wessel Veenstra

Lector: Sophie Bartlema

Organist: Jochem Schuurman

1e Rondgangscollecte: Kerk

2e Rondgangscollecte: Diaconie

Koster: Arjen de Boer

Beeldpresentatie: K. Stal

Geluid en camera: J. Roorda D.Tolsma

Koffieschenken: MattyTasma/ Rikert Nijkamp/ Loes Veenstra en Piety v/d Weij

Koffiedrinken na de dienst

BERICHTEN UIT DE GEMEENTE

'Het volk dat in duisternis wandelt zal een groot licht zien.'

Jesaja 9:1

Deze klassieke woorden uit de pen van profeet Jesaja gaan in vervulling met Kerst. Het feest van de geboorte van Jezus, de Christus, de Gezalfde. Vanuit de heilige naam Jezus, - God bevrijdt of verlost betekent die naam - schijnt dat licht op volmaakte wijze. Ieder jaar herinnert het Kerstfeest ons hieraan. Jezus is het kind dat als het groot licht van God in de wereld geboren wordt, om overal waar duisternis heerst dat licht te brengen. Dat licht staat voor leven zoals God het beoogt. 'Daar waar liefde is en vrede, daar is God', klinkt het in een fraai Taizé- lied.

Er is veel duisternis in de wereld. Er is veel dreiging en angst. Er zijn plekken waar dat licht niet kan komen, in de grote wereld en misschien ook wel in ons leven. Duisternis lijkt aan het langste eind te trekken. Oorlog en klimaatrampen nemen toe. Dat het licht het wint is niet gezegd. Het kerstfeest herinnert ons er bovendien aan dat het licht kwetsbaar als een kind geboren wordt in de marge van het wereldtoneel. En toch...

Ds. S. Ypma

Categoriale indeling

Pastoraal bezoekerwerk

Indien jullie en u graag pastoraal bezoek willen ontvangen, dan vragen wij jullie en u zelf het initiatief te nemen door een bezoeker aan te vragen bij de predikant Sytze Ypma of kerkelijk werker Tine de Vries. De jeugdwerker Aafke Stegeman kan door jonge mensen worden gevraagd voor een bezoek. En de ouderen die in Saxennoord, Saxenstate of Froonacker wonen, kunnen contact opnemen met pastor Ilse Douma. Ook kunnen jullie en u altijd contact opnemen met een coördinator of ouderling. Hieronder is te lezen hoe de indeling er precies uitziet. Neem gerust contact op, want zo kunnen wij aandacht blijven geven aan het pastorale bezoekerwerk in onze gemeente en blijven we met elkaar verbonden. De predikant en kerkelijk werker zijn het aanspreekpunt bij crisispastoraat.

Groep Groeiers 0-18 jaar:

Aafke Stegeman: 06-30 03 32 37aafke.stegeman@pkn-franeker.nl

Groep Starters 18-30 jaar:

Titia de Boer:		johjirek@gmail.com
Roel Rypkema	0517-39 48 44	roelrijpkema56@gmail.com
Aafke Stegeman	06-30 03 32 37aafke.stegeman@pkn-franeker.nl	

Groep Bouwers 30-50 jaar:

Hinke Dijkstra-van der Zee	0517-59 2 7	hinke.dijkstra@hotmail.com
Roel Rypkema	0517-39 48 44	roelrijpkema56@gmail.com
Aafke Stegeman	06-30 03 32 37aafke.stegeman@pkn-franeker.nl	
Ds. Sytze Ypma	0517-23 40 84	sytyzypma@icloud.com

(Er bestaat een 20+groep los van het bovenstaande, deze blijft bestaan)

Groep Plussers 50-70 jaar:

Gerard de Raaf	06-15 04 79 40	gderaaf32@gmail.com
Hieke Joustra	06-23 16 12 03	h.g.joustra@gmail.com
Tine de Vries	06-53 70 55 59	tine.devries@pkn-franeker.nl

Groep Nestors 70 jaar en ouder:

Tjerk Fokkema	06-51 19 03 27	tjerkfokkema@home.nl
Seerp Broersma	0517-45 22 27	tsjommahiem@ziggo.nl
Hiltsje Oosterhof-Bekker	06-42 94 10 72	hiltsje@oosterhof.nl
Henk Bron	0517-70 70 17	ritahenkbp@gmail.com
Ilse Douma-Schaap	06-30 57 38 89	ilse.douma@pkn-franeker.nl
Tine de Vries	06-53 70 55 59	tine.devries@pkn-franeker.nl

Saxennoord en Saxenstate:

Bram en Annie Mulder	0517-39 46 63abmulder.questroo@kpnplanet.nl
Pastor Ilse Douma-Schaap	06-30 57 38 89 ilse.douma@pkn-franeker.nl

Froonacker:

Pastor Ilse Douma-Schaap	06-30 57 38 89 ilse.douma@pkn-franeker.nl
--------------------------	---

Theresia:

Sietske Oosting	0517-85 20 39	sietskeoosting23@gmail.com
Lies Benders	0517-39 21 43	l.benders@planet.nl
Tine de Vries	06-53 70 55 59	tine.devries@pkn-franeker.nl

Botniahuis:

Liesje Visser-Attema	0517 39 41 46	visser1565@ziggo.nl
Ds. Sytze Ypma	06-18 99 61 34	sytyzypma@icloud.com

Parkstate:

Tine de Vries	06-53 70 55 59	tine.devries@pkn-franeker.nl
---------------	----------------	------------------------------

Roordastate:

Hayo Bartlema	0517-39 79 55	hayo.bartlema@gmail.com
Ds. Sytze Ypma	06-18 99 61 34	sytyzypma@icloud.com

Kening State:

Roel Rypkema	0517-39 48 44	roelrijpkema56@gmail.com
Tine de Vries	06-53 70 55 59	tine.devries@pkn-franeker.nl

Westerpoort:

Ds. Sytze Ypma	06-18 99 61 34	sytyzypma@icloud.com
----------------	----------------	----------------------

Martenahiem, Tzum:

Seerp Broersma	0517-45 22 27	tsjommahiem@ziggo.nl
----------------	---------------	----------------------

OUDERENPASTORAAT

Kwetsbaar vieren in het Licht!

In deze weken van Advent delen we het oude verhaal van het Kind dat klein en kwetsbaar zijn weg naar ons vindt. We verzamelen ons opnieuw rond het verlangen dat door de eeuwen heen heeft geklonken: het verlangen naar licht in tijden van donkerte, naar vrede in een wereld die onrustig is, naar nabijheid wanneer we ons kwetsbaar voelen.

Ouder worden is vaak een langzaam ontvouwen van kwetsbaarheid. Ik zie het bij huisbezoeken: handen zoeken naar steun, voetstappen worden voorzigtiger, stemmen klinken brozer dan voorheen. En dan zijn er de zieken, wier namen we bij ons dragen. Wanneer ik hun kamer binnenstap, is voelbaar hoe kwetsbaarheid en verlangen elkaar raken.

In de Adventstijd, de weken van verwachting in de duisternis, komt die kwetsbaarheid aan het licht: een Kind wordt geboren in een stal, het meest fragiele begin dat je je kunt voorstellen. Juist dát begin mogen we samen vieren: in elkaars aanwezigheid ontdekken dat hoop gedeeld kan worden en licht mag schijnen op onze broze werkelijkheid. Waar de één wankelt, ondersteunt de ander. Waar iemand verdriet meedraagt, kan een ander een stukje dragen. Zo worden wij samen dragers van het licht dat Christus zelf ontstoken heeft. Ik hoop u te ontmoeten bij de vieringen om zo elkaar te vernieuwen in Zijn Licht. Kwetsbaar als wij zijn, gaan we samen op weg naar het feest van de geboorte van Jezus Christus!

Ik wens u hoopvolle Adventsweken en gezegende Kerstdagen.

Ilse Douma.

JEUGD EN GEZIN

Impressie Tienerwerk

In het tienerwerk is er gesproken over het effect van avonturen op jouw dagelijks leven en hebben we tijdens de viering het fenomeen licht onderzocht.

We kwamen tot de ontdekking dat het tijdelijk afstand nemen van de situatie waarin je leeft jouw kijk op de werkelijkheid kan veranderen. Dit kan soms spontaan gebeuren, maar er zijn ook momenten waarop je bewust moet kiezen om weg te gaan om zo je eigen situatie te verbeteren. Het vraagt vaak moed om deze stap te zetten. De jongeren hebben elkaar moed toegewenst wanneer uitstappen nodig is. Onze hoop is ook dat ieder ander die dat nodig heeft de moed kan vinden om een situatie te veranderen.

Tijdens de viering met als thema: "licht" werd het effect van licht en donker op mensen besproken. Het is fijn dat bruggen en andere plekken in deze tijd verlicht worden, omdat donker beter te verdragen is met de aanwezigheid van licht.

Daarnaast werd er gesproken over de mogelijkheid om tijdens vieringen actie te ondernemen, zoals het orga-

niseren van actieve spellen die aansluiten bij het thema. Zingen is minder populair onder jongeren, dus dat hoeft niet per se. Echter, er werd opgemerkt dat het leuk is om een bekend lied te zingen in de kerk, zodat iedereen mee kan zingen. Dit zal waarschijnlijk goed lukken tijdens de kerstvieringen wanneer we weer samenkomen.

Speciale vieringen in de afgelopen tijd:

In de afgelopen weken waren er een succesvolle kerk-, school- en gezinsdienst, evenals een viering ter gelegenheid van Sint-Maarten. Beide evenementen werden in een positieve sfeer voorbereid en werden goed ontvangen door het publiek. De betrokken mensen kijken nu vooruit en maken plannen voor een volgende viering. Hierbij hopen ze de goede sfeer en betrokkenheid opnieuw te kunnen realiseren.

Komende activiteiten:

12 dec Tieners in gesprek 19.30u @ de Rank

4 januari Jongerenviering 19.30u @ de Rank

Decembermaand: Adventsproject voor kinderen tijdens de vieringen. Het project loopt tot en met de Kerstviering. Dan vieren we samen kerst.

UIT DE KERKENRAAD

Voorzitter:

Rolf Bremmer
tel. 06 33758540
email: rhbremmer@gmail.com

Scriba:

Wina Droogendijk – Hofstra
tel. 0517 78 52 12
email: scriba@pkn-franeker.nl

Van de voorzitter

Op de gemeenteavond van 12 november j.l. ben ik begonnen met deze overdenking:

Op 11 november vierden we in de Martinikerk het Sint-Maartenfeest met een heleboel kleintjes uit Franeker (en zelfs uit Harlingen). Het was echt een feest, met zoveel kinderen, ouders en grootouders. Er waren er best veel bij die je anders nooit in de kerk ziet en ik wil wedden: veel kinderen waren er voor het eerst. En ze gingen allemaal met een vrolijk gezicht (en iets lekkers) de kerk weer uit om met hun lampionnen in optocht achter de drumline van de Sternse Slotlanders aan te lopen. Onze jeugdwerker Aafke Stegeman hield een inleidend praatje, uitgedost als Sint-Maarten toen hij nog een officier in het Romeinse leger was. Ze vertelde dat Sint-Maarten een voorbeeld voor ons kon zijn, hoe hij getroffen werd door de aanblik van een dakloze bedelaar in de winterkou en spontaan zijn warme mantel met zijn zwaard doormidden te snijden en de helft aan de arme sloeber te geven. Sint-Maarten werd zo, door die genereuze daad, een rolmodel voor latere gelovigen. Zijn goede voorbeeld moedigde rijken aan om om te zien naar de stakkers en misdeelden in de maatschappij.

Maarten was één een van de vele heiligen die in de vroege kerk met ontzag bewonderd werden. Later liep die verering zo uit de hand, dat de Reformatie korte metten met de heiligenverering maakte. Daarmee werd ook wel een beetje het kind met het badwater weggegooid, denk ik soms. Wij hebben nog steeds heiligen nodig, die voor ons een voorbeeld kunnen zijn, een rolmodel om het eens populair te zeggen. Denk maar aan Dietrich Bonhoeffer of Titus Brandsma, de ene protestant, de andere katholiek, maar beiden getuigend tot in de dood in het concentratiekamp van een vast geloof in hun levende Heer en God. Geloofshelden mag je ze rustig noemen.

Het mooie is dat de schrijver van de brief aan de Hebreëën zich ook bewust was van de kracht die ervan gelovige rolmodellen uitgaat. Hij somt er een hele rij op, die hij ten voorbeeld stelt aan de Hebreëën om er moed en energie uit te putten. Want soms denk je wel eens, wat is dat nou, geloven? Wat moet ik ermee? Daar heeft de brieven-schrijver wel een antwoord op. Hij begint eerst met een definitie van wat geloven is en in welke God we geloven en dat geloof in die God ons helpt de wereld om ons heen te begrijpen. En dan vervolgt hij met een lange opsomming. Luister maar:

Hebreëën 11 (een selectie verzen uit de BasisBijbel)

- 1 Het geloof is de zekerheid dat de dingen die we verwachten, ook werkelijkheid zullen worden. Het is het bewijs van de dingen die we nog niet zien. Veel van onze voorouders zijn door hun geloof een voorbeeld voor ons geworden.
- 2 Doordat we God geloven, begrijpen we dat de wereld door het woord van God is ontstaan. Wat we nu zien, is niet ontstaan uit iets zichtbaars, maar uit iets onzichtbaars, namelijk het woord van God.
- 3 Doordat Abel God geloofde, bracht hij een beter offer aan God dan Kaïn. Want God zei dat Hij blij was met Abels offer. Dat geeft aan dat Abel leefde zoals God het wil. Zo spreekt Abel nog steeds tegen ons, ook al is hij allang gestorven. Door zijn geloof is hij een voorbeeld voor ons.
- 7 Doordat Noach God geloofde, heeft hij zijn gezin gered. Want toen God tegen hem had gesproken over iets wat nog niet te zien was, heeft hij vol ontzag gehoorzaam de boot gebouwd om zijn gezin te redden.
- 8 Doordat Abraham God geloofde, is hij gehoorzaam op reis gegaan toen God hem riep.
- 10 Doordat Sara God geloofde, kreeg ze kracht om een kind te krijgen, ook al was ze daar al veel te oud voor.
- 23 Doordat Mozes' ouders God geloofden, hebben zij Mozes na zijn geboorte drie maanden lang verborgen omdat hij een mooi kind was.
- 31 Doordat de hoer Rachab God geloofde, bleef zij in leven toen verder iedereen van de stad Jericho gedood werd. Ze werd gered omdat ze de spionnen had beschermd.
- 12:1 Er is dus een grote groep van mensen die ons door hun voorbeeld aanmoedigen.

Het wordt een feestelijke optocht, al die gelovige rolmodellen. Wat opvalt aan die bonte processie is dat veel van de deelnemers in verband gebracht worden met wat ze gedaan hebben: Abel bracht een offer, Noach bouwde een ark, Abraham vertrok uit zijn land, de oude Sara kreeg kracht om te baren, Mozes' ouders verborgen hem drie maanden, Rachab verborg de verspieters. En, voeg ik eraan toe: Maarten deelde zijn mantel.

De brieven-schrijver noemt al die geloofskanzen niet voor niets. Hij moedigt de lezers van zijn brief aan om niet bij de pakken neer te zitten, maar moed te putten uit het voorbeeld dat die eerdere gelovigen gegeven hebben. Kijk toch eens naar al die rolmodellen, schrijft hij, die heiligen die ons voorgingen. Pak aan! Als zij het konden, dan kunnen jullie dat ook. Abraham had geen idee wat hem te wachten stond, maar hij pakte zijn koffers en ging op stap. Rachab moest er maar op vertrouwen dat ze gespaard zou blijven, zoals de verspieters haar beloofd hadden. Toch verstopte ze hen. En ze is in dat vertrouwen niet beschaamd geworden. Om het met Hebreëën 11:1 te zeggen: Haar geloof was voor haar de zekerheid dat haar behoud waar ze op rekende, ook werkelijkheid zou worden.

Zo hebben we nog steeds af en toe voorbeelden nodig om verder te komen. Kinderen en volwassenen om van Sint-Maarten te leren dat delen net zo gelukkig kan maken als ontvangen. Wij als gemeente van Christus hier in Franeker door met elkaar Lied 728 te zingen over de heiligen die ons zijn voorgedaan.

Rolf Bremmer

COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

Voorzitter:	Sebastiaan Douma tel. 06 54282206 e-mail: voorzitter.cvk@pkn-franeker.nl
Secretaris:	Janny de Vries-Fokkema tel. 06 3067 9075 e-mail: secretaris.cvk@pkn-franeker.nl
Penningmeester:	Anne-Pieter Kooistra tel. 06 1375 7315 e-mail: penningmeester.cvk@pkn-franeker.nl

Wisseling van de wacht

Met de bevestiging van Anne Pieter Kooistra hebben we een nieuwe penningmeester in het college, Anne Pieter welkom in het team.

Douwe Wijnalda heeft afscheid genomen van het college, dank voor je inzet en betrokkenheid. Het was een plezier om met je samen te werken.

Kosten uitvaart

Bij het overlijden van een gemeentelid, waarvan de uitvaart in De Rank of Martinikerk wordt gehouden, worden tot op heden geen kosten voor het gebruik

van deze ruimtes in rekening gebracht, alleen eventuele extra kosten worden doorbelast. Met ingang van 1 januari 2026 zal echter ook het gebruik van de Martinikerk of De Rank in rekening worden gebracht en aan de uitvaartbegeleider worden doorgegeven. Op de nota, die de nabestaanden van de uitvaartbegeleider ontvangen, zullen deze kosten worden vermeld. Mocht u, als nabestaande, niet in de gelegenheid zijn tot het betalen van de kosten van het gebruik van de Martinikerk of De Rank, dan zoeken wij naar een passende oplossing.

Begroting 2026

Op de gemeenteavond, gehouden op 12 november jl., is de begroting over 2026 aan de orde gekomen. Het begrote saldo van baten en lasten bedraagt € 186.150,-- negatief. Een bijzonder slecht vooruitzicht en bij ongewijzigd beleid en giftenbereidheid zien we in de jaren erna geen directe verbetering. De oorzaak ligt vooral in de gestegen pastorale kosten. In het recente verleden was uitbreiding van het pastoraat een bewuste keuze maar de geldelijke consequenties doen zich nu gevoelen. Daarnaast scoort PKN Franeker landelijk gezien niet hoog als het gaat om de kerkelijke bijdrage per pastorale eenheid. Het landelijk gemiddelde hiervan ligt namelijk bijna 2x zo hoog als in onze gemeente. Wanneer een ieder bereid is om hun bijdrage te verdubbelen dan ziet de toekomst er financieel een stuk prettiger uit. Dit kunnen we uiteraard niet vragen van een ieder maar het geeft wel aan dat de financiële situatie momenteel niet rooskleuriger is.

De Binding

Met ingang van het volgend jaar zal het abonnementsgeld voor De Binding €20,00 per jaar bedragen.

Eindejaarscollecte

Traditiegetrouw wordt aan het einde van het jaar de Eindejaarscollecte gehouden.

Uw bijdrage in de Eindejaarscollecte helpt ons onze gezamenlijke vieringen en activiteiten in december mogelijk te maken, en om als gemeente om te zien naar elkaar en naar onze omgeving. Zo bouwen we samen verder aan een gastvrije en levende kerk.

Eind november, begin december ontvangt u een brief met een betaal instructie, waarmee u via internetbankieren uw bijdrage kunt overmaken. In deze brief staat ook een QR-code waarmee u nog eenvoudiger uw gift kunt overmaken. Uiteraard kunt u uw extra gift ook via de collecte doneren.

Actie Kerkbalans 2026

In de vorige De Binding informeerden wij u al over de actie kerkbalans 2026. We willen dit ook weer zoveel mogelijk digitaal doen. Heeft u nog niet eerder meegedaan aan de digitale Actie Kerkbalans, maar wilt u dat dit jaar wel doen? Geef dit dan alstublieft zo spoedig mogelijk door aan kerkelijkbureau@pkn-franeker.

nl, dan ontvangt u eind december een e-mail van ons. Heeft u een ander e-mailadres? Laat het ons dan ook even weten!

Bedankt, vrijwilligers van de Martinikerk!

Met grote dankbaarheid kijken we terug op het afgelopen jaar. Dankzij de inzet van ruim 40 vrijwilligers kon de Martinikerk ook dit jaar haar deuren door de week openen voor bezoekers. Mensen konden binnenkomen om te genieten van de rust, de geschiedenis, de architectuur — of gewoon even stil te zijn.

Zonder jullie betrokkenheid, gastvrijheid en trouwe aanwezigheid was dit niet mogelijk geweest. Jullie hebben er samen voor gezorgd dat de kerk een plek van ontmoeting, bezinning en inspiratie kon blijven voor velen.

Namens de kerkrentmeesters en de hele gemeente: hartelijk dank voor jullie tijd, inzet en warme betrokkenheid. Jullie maken de openstelling van de Martinikerk mogelijk — en daarmee ook de ontmoeting tussen mensen en God, tussen verleden en heden.

Bedankt dat jullie het hart van de Martinikerk laten kloppen!

Kerkelijk bureau

Met het uitvallen van onze vaste steun en toeverlaat Yteke op het kerkelijk bureau hebben we moeten besluiten het kerkelijk bureau tot nader order sluiten. Met vereende krachten gaan de belangrijkste werkzaamheden gewoon door. Zonder namen te noemen, dank voor een ieder die dit mogelijk maakt. Yteke wensen we natuurlijk beterschap en een voorspoedig herstel.

Kerst

Met Kerst vieren wij dat God in Christus nabij komt en ons Zijn vrede schenkt. Moge dit feest ons opnieuw vervullen met hoop, licht en vertrouwen voor de weg die voor ons ligt. Het College van Kerkrentmeester wenst u dan ook gezegende kerstdagen.

Sebastiaan Douma
Voorzitter College van Kerkrentmeesters

COLLECTEN EN GIFTEN

Ontvangen een gift van € 1000,-- N.N.
Hartelijk dank.

Voorzitter:

Jeanet Veenstra
0517 382211
e-mail: jsveenstra@home.nl

Penningmeester:

Pieter Walinga
0517 391483
e-mail: pewalinga@kpnplanet.nl

Bankrekeningnummer: NL07 RABO 0313 2032 29

Gemeenteavond, 12 november 2025

Op 12 november j.l. vond in 'de Rank' de gemeenteavond plaats o.l.v. ds. Sytze Ypma en pastor Tine de Vries.

Geopend werd met een, speciaal voor deze avond, toepasselijke tekst en toelichting op Hebreeën 11: 'Wat een goed voorbeeld al niet kan doen!' toegelicht met diverse voorbeelden uit andere delen van de bijbel, met als slotconclusie een bemoediging- en vertrouwen mogen hebben: Er is dus een grote groep van mensen die ons door hun voorbeeld aanmoedigen. (lees het zelf nog eens na) Gevolgd door zingen: 'de Heiligen ons voorgaan...'

Als gasten waren aanwezig ds. Teunard van der Linden van de PKN gemeente Harlingen en mede organisator/bestuurder Eerde de Vries van de Stichting Dom van Almenum. Ze komen deze gemeenteavond wat vertellen over de aanpak van het 250 jarig jubileum van de Grote Kerk in Harlingen en de festiviteiten daaromtrent. Evenals de eerdere gemeenteavond in 2025, een oriëntatie voor Protestantse Gemeente Franeker, hoe op een goede manier deel uit te kunnen maken van het maatschappelijke leven in Franeker en dat op allerlei gebied. Op die vorige gemeenteavond sprak ds. Jan Jaap Stegeman uit Leeuwarden over de aanpak rond de kloostervorming in- en rond de Grote- of Jacobijnerkerk in Leeuwarden en het 'Kathedraal-denken' Nu dan op deze avond het verhaal van PKN Harlingen en Stichting Dom van Almenum (een benaming voor de Grote Kerk in Harlingen)

Echter eerst een ander onderwerp!

Begrotingen Kerkrentmeesters en Diaconie

Door de afscheid nemende kerkrentmeester Douwe Wijnalda werd de begroting getoond op de beamer, samengesteld door het College van Kerkrentmeesters, voor het jaar 2026. In dat jaar is een tekort op de balans voorzien van € 186.150 (2025: € 139.000 2024 € 19.143) Het is een tekort dat werd ingecalculleerd

door eerdere besluiten om bijvoorbeeld een jeugdwerker aan te nemen en meer uren aan te nemen voor het ouderenpastoraat e.d. en toenemende kosten/inflatie. Het is wel een zorgpunt, want financieel kunnen we het als gemeente nog wel enkele jaren volhouden, maar er dient gezocht te worden naar oplossingen. Er volgden weinig vragen, maar wie dat wil kan in detail kennisnemen van de begroting/jaarcijfers.

Een andere maatregel die werd toegelicht door de kerkrentmeesters is de aangepaste uitvaartregeling:

- Veel leden zijn verzekerd voor de huur en inzet van een locatie of voorganger/spreker.
- Met ingang van 1 januari 2026 zal er een factuur verstuurd worden bij een uitvaart.

Voor leden van de pgf zal op de factuur vermeld worden:

Bent u niet in de gelegenheid tot het betalen van de factuur, neem dan gerust contact op met het kerkelijk bureau voor een passende oplossing

Johan Bouwman nam ook het woord over een nieuw idee/plan dat wellicht definitieve vorm gaat krijgen en op dit moment wordt onderzocht rondom fondsenwerving door het jaar heen. Denk dan aan: Actie Kerkbalans (AKB), Paascollecte, Solidariteitskas en Einde jaar collecte;

Enorme investering van uren voor een hele grote groep vrijwilligers. Er is gekeken naar ervaringen in het land en PKN Amersfoort voerde een soort van maandabonnement in. Gespreid over het jaar inning van gelden voor kerkbalans, paascollecte etc. (zie hiervoor) met een gekozen maandbedrag door/voor een lidmaat.

Kan het wat minder? , vroeg Johan zich hardop af:

- o Qua opbrengst: Nee !
- o Qua inzet: we willen naar Ja !
- o Waarbij het niet ingewikkelder wordt voor gemeenteleden.

We denken aan een soort abonnement!

- o voor het dekken van alle kosten, incl. het abonnement op de Binding.
- o dat doorloopt in de jaren
- o blijft gelden als gift voor de belasting
- o enkele staffels mogelijk
- o verhoging met inflatie
- o aanpassen altijd mogelijk

Er werd gevraagd naar suggesties, meedenken en reacties van de aanwezigen. Een vraag was bijvoorbeeld de ervaring met opbrengsten in Amersfoort en die waren niet lager maar zelfs hoger. En passant vertelde Johan ook over het naburige Stiens, die een soort brandbrief schreven die er op neer kwam: willen we verder, dan vragen we een bepaald bedrag van de leden. Dat bracht ook behoorlijk veel geld op. Kortom: niets staat nog vast, maar dit is een plan dat nader uit-

gewerkt gaat worden. Het College van Kerkrentmeesters staat open voor suggesties. Uiteindelijk zal er door de Kerkenraad definitieve besluitvorming plaatsvinden. Bij de aanwezige mensen tijdens deze avond werd het voorstel alvast positief ontvangen!

Dan volgt de begroting van de Diaconie, toegelicht door Jan Oosterhaven. Op zich staat de Diaconie er financieel goed voor. Tijdens eerdere gemeenteavonden werd ook aangegeven, dat we het geld van de Diaconie vooral willen laten renderen en uitgeven en we minder reserve willen aanhouden dan nu. Voor de begroting van 2026 is uitgegaan in de prognose van een verkleining van het vermogen van € 4.150,=. (2025 min € 2250,=) en voldoen we aan de wens van de gemeente. Ook werden weer giften ontvangen, welke zeer welkom waren en waarvan de Diaconie hoopt, dat ze blijven komen. Er kan veel goed werk mee worden gedaan, lokaal als wel internationaal. Natuurlijk laat dat het vermogen wat minder snel dalen. De Diaconie ligt op koers. Er werden geen vragen gesteld.

250 jaar de Dom van Almenum

Na een inleiding van ds. Sytze Ypma over de oriëntatie van Protestantse Gemeente Franeker op onze eigen visie en de uitwerking daarvan, werd het woord gegeven aan ds. Teunard van der Linden, die werd ondersteund door Eerde de Vries. Na ds. Jan Jaap Stgeman, kunnen we wellicht ook tips krijgen uit Harlingen over hun ervaring rond het 250 jarig jubileum van de Grote Kerk in Harlingen. Er volgde een prachtige en boeiende presentatie!

De Grote Kerk van Harlingen

Dom van Almenum is een uniek gebouw. Een kerk op een terp, met prachtig timmerwerk, grote lichtvensters en galerijen. Geen middeleeuwse Martinikerkerk zoals elders in de provincie, maar een protestants kerkgebouw uit de nadagen van de Republiek. Een gebouw met stedelijke allure en een monumentaal stadsorgel. De opening vond plaats op 1 januari 1775, toen de kerk nog in de grondverf stond, de preekstoel nog in de maak was en het orgelbalkon nog leeg. De toren, gebouwd rond 1200, zou vervangen worden, maar bleef staan en is nu het oudste bouwwerk van de stad. Prachtige actie met verbinding naar de geschiedenis. Bij de bouw van de Grote Kerk werden bakstenen gebruikt ('geeltjes'), afkomstig van de Harlinger tichelwerken: de tien steenfabrieken op de Koningsbuurt. Daarbij kwam de nodige kinderarbeid te pas in een tijd dat kinderrechten nog in de kinderschoenen stonden. Jongens en meisjes maakten lange dagen en deden zwaar werk voor een paar stuivers. Zij stonden vaak letterlijk met hun voeten in de klei. Stichting CARDS zet zich in tegen het onrecht van kinderarbeid vandaag in steenfabrieken in India. De Stichting Dom van Almenum organiseert als Harlinger initiatief een stadscollecte ten behoeve van hun voeding, scholing en

educatie. Het streven is om tijdens het jubileum 'één cent voor elke steen' op te halen waarmee de Grote Kerk werd gebouwd: een bedrag van 20.000 euro.

Maar even terug. Bewust werd door de PKN gemeente Harlingen gekozen voor een jubileum voor de hele stad Harlingen. Bewust werd de Stichting Dom van Almenum opgericht. Bewust werd taal aangepast. Het moest een jubileum van de hele stad Harlingen worden, gelovig of niet gelovig met als symbool van Harlingen niet steeds de benaming van Grote Kerk, immers dat is een associatie met het woord 'Kerk', maar aangemerkt als de Dom van Almenum. Er werden over het hele jaar allerlei evenementen georganiseerd in het kader van het jubileum. Financieel en qua organisatie werd het gerealiseerd door de Stichting Dom van Almenum m(niet door de kerk), was er een jubileumcommissie en werden alle activiteiten mogelijk gemaakt door allerlei sponsoren uit het maatschappelijk leven in Harlingen (dus niet alleen door de kerkgemeente). Bedrijven, particulieren, fondsen en meer. Ook bleek, dat sommige fondsen aan zo'n algemeen feest voor iedereen eerder geld geven, als voorbeeld het Cultuurfonds.

Het was dus niet meer alleen een feest voor de Protestantse Gemeente, neen, een feest voor iedereen die woont in de gemeente Harlingen, het is een 'Stadsfeest'

Het ging niet alleen over de kerk, neen, het ging over de Dom van Almenum, een symbool (net als onze Martinikerkerk) in het hart van de stad.

Inzamelings vond niet plaats met een kerkcollecte, neen, met een stadscollecte.

Een concert werd niet gespeeld op het kerkorgel, neen, op het stadsorgel en zo meer voorbeelden van mooi en ander taalgebruik.

Zoals hiervoor omschreven, vroeger 10 steenfabrieken in Harlingen die met kinderarbeid 'geeltjes' maakten. Letterlijk met de voeten in de klei voor een paar grijpstuivers. Er werd via Kerk In Actie het project CARDS (Jannie Boonstra, KIA contactpersoon) in India gevonden, waar in deze tijd dezelfde praktijk en nog plaatsvinden: kinderarbeid, geen school etc. . Daarvoor tenminste 20.000 euro opbrengen is het doel. Dat betekende sponsoring van 1 cent voor elke steen die gebruikt is in de Dom van Almenum.

De Stichting gaf een Jubileumkrant uit en de eerste woorden zijn: Samenleven doe je met elkaar! De Dom van Almenum vanouds het centrum van ontmoeting en verbinding, waar de Stichting bij aanhaakt met een jaarprogramma voor een breed publiek.

De essentie van een mooie presentatie door ds. Teunard van der Linden en Eerde de Vries, met mooie tips en zaken om over na te denken voor ons als Protestantse Gemeente Franeker. Staande de vergadering werd vanuit de Diaconie opgemerkt, dat ze voor-

stel doen tot het ondersteunen van het goede doel in India, het project CARDS en dat is inmiddels vanuit de Diaconie van onze gemeente gedaan. Er is 500 euro overgemaakt naar deze prachtige actie!

Na dankzegging door Tine de Vries en Sytze Ypma en een ronduit fijne en positieve avond, gingen we naar huis!

Grafinspectie door stichting beheer diaconale goederen

In november vond de traditionele inspectie plaats van het familiegraf van Ibella Ida van Tiara (1627-1694) in Kimsward. In de Laurentiuskerk was gastspreker Piet Geel uitgenodigd. Hij vertelde niet alleen over de geschiedenis van de omgeving van Kimsward, maar legde ook een nieuwsgierige relatie tussen Laurentius en Ida!!

De kerk in Kimsward is genoemd naar de heilige Laurentius en volgens de overlevering gaf hij zijn geld en bezittingen van de kerk aan de armen, vóórdat hij werd gemarteld. Laurentius deed dit om te voorkomen dat de Romeinse overheid alles zou opeisen... Zo werd Laurentius de patroonheilige van o.a. de armen.

Het zou best eens kunnen dat Ida van Tiara zich hierdoor zó aangesproken voelde, dat ook zij iets wilde doen aan de armoede in háár tijd. Immers, zij liet haar vermogen en bezit na aan de zorg voor de wezen van Franeker! Zo verkreeg de Botniastins ook lange tijd de functie van weeshuis!

Na lezing en inspectie werd oud-voorzitter Pieter Oosterhof in het zonnetje gezet. Hij was 25 jaar bij deze traditie aanwezig geweest. Als aandenken kreeg Pieter een grote ingelijste foto: het bestuur in 17e eeuwse kostuums tijdens de inspectie van een jaar geleden. Het was toen precies 330 jaar geleden dat Ida van Tiara was overleden.

Vervolgens nam Onno de Vegt als nieuwe voorzitter van de stichting het woord. Hij vertelde dat het beslist géén routinebezoek is, maar juist een eerbetoon en een plichtsbetrachting, die zijn wortels heeft in het testament van Ida van Tiara.

Haar graf, de banken en de preekstoel zijn geïnspecteerd en in prima staat van onderhoud. Dit is, zo vertelde Onno, niet alleen een lofzang op de nalatenschap van Ida van Tiara, maar ook een groot compliment voor de gemeenschap en de beheerder van de kerk.

Deze avond stond vooral in het teken van "terugkijken in de tijd". In onze volgende Binding kijken we juist vóóruit: de uitvoering van plannen rond de verduurzaming van de Botniastins.

Hiele Walinga

COLOFON

Abonnementen en verspreiding

Via het kerkelijk bureau adres: hier onder abonnementsprijs € 17,50 p.jaar. Postadressen (niet leden) betalen extra i.v.m. portokosten
Verschijning: één keer per maand (uitzonderingen daargelaten)

Website:

Redactie: debinding@pkn-franeker.nl

Sophie Bartlema-Trul	0517-39 79 55	debinding@pkn-franeker.nl
Hiele Walinga	0517-38 20 22	debinding@pkn-franeker.nl
Meindert Visser	06-13 20 64 24	debinding@pkn-franeker.nl
Tineke Postma	06-50 20 75 05	debinding@pkn-franeker.nl

De kopij voor de volgende nummers

inleveren uiterlijk dinsdag 6 januari om 12.00 uur (nr. 1)
en dinsdag 26 januari 2026 (nr. 2)

Druk/Grafische vormgeving: Stavast Creatie/Bram Boekema

Kerkelijk bureau: Zilverstraat 36, 8801 KC Franeker
0517 393200, kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl

Medewerkster: Yteke Waltje
openingstijden: tijdelijk gesloten, mail wordt wel afgehandeld:

Predikanten:

ds. Sytze Ypma 06-18 99 61 34 s.ypma@hetnet.nl

Medewerker ouderenvoortzetter:

Ilse Douma 06-30 57 38 89 ilse.douma@pkn-franeker.nl

Kerkelijk werker

Tine de Vries 06-53 70 55 59 tine.devries@pkn-franeker.nl
(De vrije dag is de vrijdag)

Jeugdwerker:

Aafke Stegeman 06-30 03 32 37
aafke.stegeman@pkn-franeker.nl
werkzaam op dinsdag, woensdag en vrijdag

Koster en beheer kerkelijke gebouwen:

Arjen de Boer 06-12 75 16 10 koster@pkn-franeker.nl

Organist:

Jochem Schuurman 06 14958403
jochemschuurman1@hotmail.com

Kerkelijke verenigingsgebouwen:

De Rank 0517-39 32 00 Zilverstraat 36
De Botniastins 06-36 04 61 97 Breedeplaats 1

Kerkomroep:

Johan Bouwman 0517-39 65 43

Kerkrijden:

Hendrik Westra 0517-39 35 85

Privacy:

Wij houden ons aan de AVG zoals die per 25 mei 2018 is ingegaan.
Voor de volledige tekst verwijzen wij naar onze website:
www.pkn-franeker.nl

De vertrouwenspersonen voor onze Gemeente zijn:

Mirjam van der Pol 06-38 39 16 17
vertrouwenspersoonMirjam@outlook.com
Gerben Boskma: 06-22 93 07 19
vertrouwensp.gb.pgh@gmail.com

Ziekmeldingen/Ziekendienst:

Lotty de Beer-Dijkstra 0517-39 69 61
Aukje van Nimwegen 0517-41 74 69
Nellie Ferwerda 0517-39 53 73
Tony van der Schaar 0517-39 44 07

Bankrekeningnummers:

Kerkrentmeesters: NL37 RABO 0320 4020 29
t.n.v. Prot. Gem. Franeker
(Kerkelijke Bijdrage, Collectebonnen,
Kerkblad, Ziekendienst)
Diaconie: NL34 RABO 0313 2509 52
ZWO/Zending: NL07 RABO 0313 2032 29

DIACONIE

Voorzitter:	Wessel Veenstra tel. 06-54 35 15 24 email: wesselveenstra@home.nl
Secretaris	Djoke de Boer-Boutsma tel. 0517 390381 e-mail: djokedeboer@live.nl

Begroting Diaconie 2026

Tijdens de Gemeenteavond op 12 november j.l. werd de begroting van de Diaconie, toegelicht door Jan Oosterhaven. Op zich staat de Diaconie er financieel goed voor. Tijdens eerdere gemeenteavonden werd ook aangegeven, dat we het geld van de Diaconie vooral willen laten renderen en uitgeven en we minder reserve willen aanhouden dan nu.

Voor de begroting van 2026 is uitgegaan in de prognose van een verkleining van het vermogen van € 4.150,=. (2025 min € 2250,=) en voldoen we aan de wens van de gemeente. Ook werden weer giften ontvangen, welke zeer welkom waren en waarvan de Diaconie hoopt, dat ze blijven komen. Er kan veel goed werk mee worden gedaan, lokaal als wel internationaal. Natuurlijk laat dat het vermogen wat minder snel dalen. De Diaconie ligt op koers. Er werden geen vragen gesteld.

Giften ontvangen: geweldig!

Onlangs mochten we als Diaconie alweer een mooie gift ontvangen. Nu van 500 euro. Dit jaar ontvingen in totaal al 3000 euro aan giften van diverse leden uit onze gemeente. Geweldig! Natuurlijk is het onnodig te zeggen, dat elke gift, groot- of klein zeer welkom is en is gewaardeerd. We vinden het als Diaconie wel BELANGRIJK om te vertellen, dat we de giften verdelen tussen de reguliere Diaconie, die vooral plaatselijk haar geld besteed aan mensen die hulp nodig hebben of projecten die mensen helpen en de werkgroep Z.W.O., het Zendings- en Werelddiaconaat, investeren in projecten en mensen internationaal. Het laatste voorbeeld daarvan is het project in Kenia en natuurlijk nog veel meer projecten. Totdat we definitieve afspraken met elkaar hebben gemaakt is de verdeling al een tijdje 60% Diaconie en 40% ZWO (die overigens officieel financieel onder verantwoording valt van de Diaconie)

Alle goede gevers: hartelijk dank voor jullie giften, we gaan ze zeer wel besteden en ze gaan een verschil maken voor de mensen die het nodig hebben.

Hulp aan projecten in gemeente Waadhoeke:

Sint Nicolaas Actie

Voor veel gezinnen is het niet vanzelfsprekend dat er Sinterklaas gevierd kan worden. Als het al een worsteling is om een warme maaltijd op tafel te krijgen, dan is er meestal weinig ruimte voor sinterklaascadeautjes. Om de kinderen van deze gezinnen toch een mooi

sinterklaasfeest te laten vieren is er de Sinterklaasactie. Op initiatief van Esperanza van der Laar en haar vrijwilligersteam worden al ruim 10 jaar gemiddeld kadootjes verzorgd voor nu zo'n 300 kinderen blij! Dit betekent alleen al 500 rollen inpakpapier, dat is maar liefst 1,5 kilometer! Esperanza stopt hier al jaren zelf geld in om dit te realiseren voor kinderen. Er is magazijnruimte nodig en dus huur, inpakspullen, aankoop van kadootjes en zelfs voor het 1x een schoen kunnen zetten. Esperanza had 600 euro nodig. We doneren van de Diaconie 300 euro en uit het fonds Vluchtelingen ook 300 euro.

Waadhoeke voor elkaar in Nood

Een prachtig initiatief, alweer jaren geleden opgestart door Wilma Scholte, bij wie je terecht kunt als je nood hebt. Van voedsel tot kleding en van verzorgingsproducten tot maandverband en luiers. Ruim tien jaar geleden is ze begonnen met de facebookgroep Waadhoeke voor elkaar in nood. En inmiddels heeft ze meer dan 1300 leden. Dit zijn zowel minima als donateurs. Zo probeert zij vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Elke maand is er een uitgifte van groenten, fruit en brood voor de leden van haar groep. Hiervoor zijn verschillende afhaallocaties ingericht: Harlingen, Franeker, Tzummarum en Sint Jacobiparochie.

Op de facebookgroep komen regelmatig verlotingen van pakketten en organiseert ze uitstapjes voor minima, zoals dagjes zwemmen of compleet verzorgde kampeervakanties. Ook brengt het Armoedefonds (nationaal fonds) in samenwerking met het gebiedsteam op de distributieplaatsen van Wilma zogenaamde Menstruatie Distributie Punten aan. In deze tijd wil Waadhoeke voor elkaar in nood ook graag een kerstpakket brengen bij hen, die dat niet krijgen. Als Diaconie hebben we 375 euro gedoneerd aan dit project in onze gemeente en willen we ook 375 euro doneren uit het fonds Vluchtelingen, dus in totaal 750 euro.

Burger Collectief Armoedebestrijding

Als Diaconie zijn we aangesloten bij het Interkerkelijk Diaconaal Overleg Waadhoeke, een overleg van nu 20 geloofsgemeenschappen die hulp willen verlenen aan mensen en organisaties die dat nodig hebben (RK Parochie, PKN gemeenten, Baptisten, de Voorhof en meer). Vanuit dit overleg zijn we ook deelnemer aan het Burger Collectief Armoedebestrijding. Het is de moeite waard, voor hen die geïnteresseerd zijn, eens de website te bekijken en vast te stellen, wat voor prachtige initiatieven er door burgers om ons heen worden genomen: www.bcwaadhoeke.nl;

Denk eens aan Boezemvriendinnen, het verstrekken van BH's en lingerie of Soep&Zo in de Koornbeurs of de Kledingbank in de Dijkstraat (Tweedehands Mooi) etc. Kortom, ook onze Diaconie wil midden in de Franeker gemeenschap staan en vanuit onze christelijke overtuiging mensen in onze gemeente helpen. Ook gemeente Waadhoeke en het Gebiedsteam zijn erbij en soms ook de verantwoordelijke wethouder.

Interkerkelijk Diaconaal Overleg Waadhoeke (www.idowaadhoeke.nl)

Over het Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO) Waadhoeke zal ik een volgende keer wat meer schrijven en voor nu: als 20 kerken/geloofsgemeenschappen in Waadhoeke zijn we Samen Sterk vanuit dezelfde christelijke overtuiging en kunnen we acties en hulp op elkaar afstemmen en elkaar helpen en bovendien een sterke spreekbuis zijn naar bijvoorbeeld Gemeente Waadhoeke en werken we samen met allerlei instanties, zoals Schuldhulpmaatje, Humanitas, Connexa (de Skûle) Waadhoeke zegt Nee tegen Eenzaamheid", Solidair Friesland en Stichting Present, Gebiedsteam, KiEMMKracht, BCA, Kerk en Dementie etc.

Op 20 november j.l. nam na heel wat jaren Theo van der Geest van de RK Parochie alhier, afscheid als voorzitter. We zijn op zoek naar een nieuwe voorzitter. Iets voor jou?

Kortom: Dienen, delen, doen.

'Alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan' (Mat. 25, 40 Nieuwe Bijbelvertaling)

Warmtefonds

Via het IDO en door bemiddeling van Schuldhulpmaatje beheren we samen met het Gebiedsteam Waadhoeke, ook het zogenaamd warmtefonds. Mensen hebben vaak al moeite het hoofd boven water te houden en energie was- en is duur. Het is nodig. Kan je dat niet betalen, kunnen mensen een beroep doen op het fonds. In de energiecrisis werden uit solidariteit door mensen die het ruim konden betalen, geld doorgesluisd via ook de gemeente naar dit fonds. Het was ruim 20.000 euro en is inmiddels geslonken tot deze maand rond de 3000 euro. Ook een activiteit van de Diaconieën in Waadhoeke en een mogelijkheid tot hulp. Zegt het voort!

De Friese Rijders

Deze organisatie brengt, ook in de 4e oorlogswinter, goederen/voeding naar Oekraïne. Doel is elk jaar tenminste 250.000 mensen te helpen. Een geweldig initiatief! In januari zal actie worden gevoerd door de Diaconie & ZWO voor de Friese Rijders: bananendozen vullen + ZWO collecte 1 februari. Voornemen is de Actie Friese Rijders te steunen met € 1000 uit het fonds Vluchtelingen. Eind december/begin januari 2026 zullen we jullie daar nog aan herinneren met een Nieuwsflits! We hebben bewust gekozen voor deze verzamelactie en doen daarom in februari 2026 niet mee aan de landelijke inzamelingsactie voor de Voedselbanken. Is de nood bij voedselbank 'de Helpende Hand' nodig, zullen we daar zo nodig ook hulp verlenen. (zie ook bij ZWO)

Eindejaarsmaaltijd

We meldde al eerder, dat de Eindejaarsmaaltijd gaat plaatsvinden op 29 december 2025. De Kleine Kerkenraad stemde in met een donatie van 1000 euro uit

het fonds Vluchtelingen. De Eindejaarsmaaltijd is ook een activiteit van meerdere geloofsgemeenschappen uit Franeker.

Kerststol en Kerstgroet aan Oekraïners en Vluchtelingen

Bijna al een traditie, maar ook voor de Kerstdagen bezorgen we als Protestantse Gemeente weer een fijne Kerststol, een mooie Kerstkaart met tekst van Anneke Meinders. We inventariseren momenteel hoeveel gezinnen/adressen het zijn en denken dat het er rond de 90 zullen zijn.

Uitzending ds. Henk van den Bosch naar Zuid-Soedan

Na de publicatie over de uitzending van ds. Henk van den Bosch naar Zuid-Soedan in 'de Binding', aandacht in de eredienst en de oproep om hem te steunen, hebben we al enkele hartverwarmende reacties uit onze Protestantse Gemeente gehad: twee leden die de komende 3 jaar elk jaar totaal 500 euro geven! De Diaconie van PKN gemeente Skingen-Ried-Boer die 500 euro doneerde en als Diaconie besloten we ook 500 euro te doneren voor het komende jaar en is de Kleine Kerkenraad gevraagd 2500 euro te doneren uit het fonds Vluchtelingen. Door samenstelling van een Commissie van zo'n drie mensen willen we meer acties houden en mensen enthousiasmeren om de komende 5 jaar elk jaar 5000 euro bijeen te brengen voor deze belangrijke en niet ongevaarlijke missie van ds. Van den Bosch. Je kan informeren- of aansluiten bij wesselveenstra@home.nl ; Een prachtig begin! De komende weken zullen ook flyers ter beschikking worden gesteld voor dit project.

250 jarig jubileum van de Dom van Almenum

In het kader van het 250 jarig jubileum van de Grote Kerk in Harlingen en de evenementen daaromtrent over het gehele jaar is er ook actie voor een project van KIA (Kerk in Actie) in India, project CARDS. Ds. Teunard van der Linden en Eerde de Vries vertelden daarover tijdens de Gemeenteavond op 12 november. Aan dit mooie project doneerden we als Diaconie 500 euro. In deze 'Binding' een verslag van de gemeenteavond. Daar kunnen jullie er meer over lezen.

Belangstelling?

Er gebeuren veel mooie dingen en hoe serieus alle onderwerpen ook zijn, we hebben als team plezier en geniet van onze acties. Het is inspiratie. Kom gerust een jaartje meekijken of het iets voor je is?

Je hoeft dan nog niks en kijk maar 'es mee of je je thuis voelt in ons team en diaconaal werk.

Het team Diaconie dankt jullie voor alle steun op welke wijze ook en wenst jullie allen Gezegende Kerstdagen en een Gezegend 2026!

Nms. De Diaconie: Wessel Veenstra

Samen Sterk

Op 15 december is er om 14 uur een kerstviering in de Rank. Dit jaar komt Majoor Kuipers van het Leger des Heils uit Harlingen.

U bent van harte welkom.

Informatie kunnen jullie vragen bij onze secretaris A. de Jong-Nijk tel: 397097.

Adventsconcert in Minnertsga

Een betoverende reis door tijd en klank

Op zondag 7 december speelt organist Wietse Ouwejan in de Meinardskerk in Minnertsga een adventsconcert op het indrukwekkende Robustelly-orgel. Op het programma staat weelderige Franse orgelmuziek, waarin het orgel volledig tot zijn recht komt. Het concert, waarbij ook gregoriaanse koormuziek klinkt, is gratis toegankelijk.

Werken van grootmeesters als De Grigny, Daquin en Guillain laten het bijzondere instrument spreken zoals het bedoeld is – helder, levendig en stijlvol. Dit concert staat in het teken van de advents- en kersttijd, met bijpassende orgelwerken die afgewisseld worden met verstilde gregoriaanse gezangen, zoals dat eeuwen geleden al gebeurde. Een betoverende reis door tijd en klank, waarin verwachting en verwondering centraal staan.

De koordelen worden gezongen door een groep ervaren koorzangers uit o.a. het Leeuwarder Kamerkoor.

Wietse Ouwejan (*1999) begon met orgellessen bij Jochem Schuurman. Wietse volgt de Masteropleiding orgel aan het Prins Clausconservatorium Groningen. Les krijgt hij van Erwin Wiersinga. Interpretatie en bijvaklessen klavecimbel volgt Wietse bij Johan Hofmann. Daarnaast studeert hij kerkmuziek aan de Hogeschool voor de Kunsten te Utrecht. Ook studeert hij aan de LOTO (Landelijke Opleiding Tot Orgeladviseur). Zijn mentor is Peter van Dijk. Wietse Ouwejan is kerkmusicus van de Protestantse gemeenten te Dronrijp en Joure.

Met werken van o.a.:

Nicolas de Grigny, Louis-Claude Daquin

Jean-Adam Guillain, Giovanni Pierluigi da Palestrina

Adriaan Willaert

Zondag 7 december 2025 | 15:30 uur | Meinardskerk, Minnertsga | toegang GRATIS | collecte bij de uitgang

Dit concert maakt onderdeel uit van de programmering 2025 van Orgel Waadhoeke: klinkend erfgoed in veertig dorpen en één stad. Het rijke orgelbezit van Noordwest Fryslân krijgt met Orgel Waadhoeke een nieuw podium. Met in 2025 een boordevol programma vol concerten, excursies, workshops en educatieprogramma's. Alle concerten zijn dit jaar gratis te bezoeken (collecte na afloop).

ALLERLEI

Oproep

Wij willen graag één keer in de maand "Noflik Skoft" organiseren. Zondagmiddagen waarbij men elkaar ongedwongen kan ontmoeten in een huiskamer onder het genot van een bakje koffie/thee/fris.

We zijn daarom op zoek naar mensen die hun huiskamer van 15.30-17.30 ter beschikking willen stellen zodat Noflik skoft elke maand op een ander adres kan worden gehouden. Wilt u hieraan meedoen? Neem dan contact met ons op

Sieds en Saskia de Jong

saskiaensieds@gmail.com

tel: Saskia 06-28910485 / Sieds 06-10232177

In oktober is een lunchroom geopend bij het Skillcentra. Dit wordt gerund door jongeren met een beperking en mensen uit de sloppenwijken kunnen hier elkaar ontmoeten. Vanuit Franeker is hier een gift van € 1200,00 aan geschonken. Ook dit jaar is er weer een eindejaarsactie van Victory4All

Hier worden vier doelen in genoemd nl: externe zorg en therapie voor kinderen met een trauma, een kerstbonus voor het personeel, onderhoud gebouwen en gezonde maaltijden verstrekken op de scholen.

Het streefbedrag is € 120.000,- Natuurlijk doen wij aan deze actie mee.

Voor meer info zie op Victory4All.nl-

Het oud ijzer inzamelen loopt heel erg goed. Er wordt veel bij ons gebracht, waarvoor hartelijk dank.

Met vriendelijke groeten

Sieds en Saskia de Jong

Tjotter 14 8802LB Franeker

saskiaensieds@gmail.com

06-10232177 (tel Sieds)

Pensioen

Vorig jaar heb ik de AOW-leeftijd bereikt, maar heb toen besloten om nog 2 jaar het veelzijdige werk als kosten te blijven doen. Dat betekent dat ik in augustus 2026 zal stoppen als kosten van de Protestantse Gemeente Franeker.

Ook mijn vrouw Djoke stopt dan met haar werk en we hopen dat we dan samen nog vele jaren mogen genieten van onze vrije tijd. Helemaal stoppen zal niet gebeuren, want er is nog genoeg vrijwilligerswerk te doen in de kerk en daarbuiten, dus u zult mij nog vaak genoeg tegen komen.

Arjen de Boer

Eindejaarsdiner, maandag 29 december 2025, vanaf 16:30 uur in de Martinikerk (Grote Kerk) van Franeker

Een aantal kerken in Franeker organiseert samen op 29 december, in de Franeker Martinikerk aan de Bree-deplaats, een gratis Eindejaarsdiner. Een ieder die zich in deze donkere dagen soms wat eenzaam voelt, of die een feestelijke maaltijd niet kan betalen, is welkom, van klein tot groot.

Deze jarenlange traditie vormt voor tientallen mensen uit Franeker en omgeving een gezellige en feestelijke jaarafsluiting in het hart van de stad: de Martini. Er is plek voor 100 personen.

Vanaf 16:30 is er thee en koffie met wat lekkers en veel gezelligheid. Rond 17:30 uur wordt er een feestelijk diner geserveerd.

Aanmelden is noodzakelijk en het kan tot uiterlijk 20 december. Aanmelden kan via het aanmeldstrook in deze Binding.

LITURGIECOMMISSIE

Zangers gezocht! Project Cantorij Martinikerk Franeker

In januari en februari willen we graag weer een project doen met de Cantorij Martinikerk Franeker.

Het project bestaat uit 6 repetities en 2 keer medewerking aan een kerkdienst. De repetities vinden plaats op dinsdagavonden om 19.45 uur in de Rank. De eerste repetitie is op 13 januari. Vervolgens elke dinsdagavond tot en met 17 februari, zodat we in totaal op 6 repetities uitkomen.

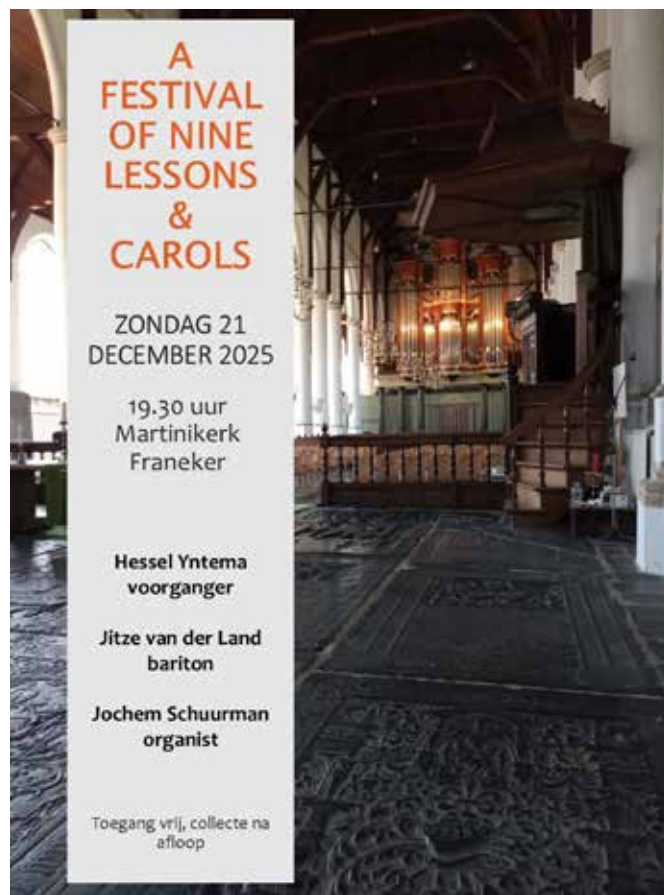
Het is de bedoeling dat we aan de volgende diensten medewerking verlenen: zondagochtend 8 februari en zondagochtend 22 februari.

Het koor staat onder leiding van Jochem Schuurman. Het repertoire bestaat uit kerkliederen uit het Liedboek en uit andere bundels, zoveel mogelijk meerstemmig. Het wordt dus waarschijnlijk niet erg moeilijk om te zingen, maar vooral ondersteunend aan de gemeentezang en de liturgie.

Wilt u graag als zanger meedoen aan dit project? U kunt zich dan opgeven bij Jochem via de e-mail: jochemschuurman1@hotmail.com. De contributie bedraagt 30 euro per persoon voor het hele project. Van de 6 repetities mag u er maximaal 2 missen, maar het is in principe wel de bedoeling dat iedereen elke repetitie aanwezig is.

We hopen dat velen zich aanmelden voor dit mooie project en dat het ook mag meewerken aan gemeentebouw.

Namens de liturgiecommissie,
Djoke Travaille, Tine de Vries, Tjalling de Jong,
Sytze Ypma en Jochem Schuurman

VANDAAG LEZEN WIJ

December			
ma	8 dec.		Handelingen 27,39-44
di	9 dec.		Psalm 72
wo	10 dec.		Handelingen 28,1-10
do	11 dec.		Handelingen 28,11-22
vr	12 dec.		Handelingen 28,23-31
za	13 dec.		Psalm 28
zo	14 dec.	Advent 3	Jesaja 6,1-13
ma	15 dec.		Jesaja 7,1-9
di	16 dec.		Jesaja 7,10-17
wo	17 dec.		Jesaja 7,18-25
do	18 dec.		Psalm 146
vr	19 dec.		Matteüs 1,1-17
za	20 dec.		Matteüs 1,18-25
zo	21 dec.	Advent 4	Psalm 19
ma	22 dec.		Jesaja 8,1-10
di	23 dec.		Jesaja 8,11-23a
wo	24 dec.	Kerstnacht	Jesaja 8,23b-9,6
do	25 dec.	Eerste Kerstdag	Jeremia 23,1-8
vr	26 dec.		Matteüs 2,1-12
za	27 dec.		Matteüs 2,13-23
zo	28 dec.	Onschuldige Kinderen	Psalm 124,1-8
ma	29 dec.		Numeri 22,2-20
di	30 dec.		Numeri 22,21-40
wo	31 dec.		Psalm 59,1-18

Donderdag 18 december 2025, 15.30 uur in "de Rank"
 Afsluiting van het jaar 2025 onder leiding van ds. J. Droogendijk met een
 Advents/Kerstliturgie en schuiven daarna aan voor
 een gezamenlijke broodmaaltijd.
 Opgave voor deze afsluiting bij:
 Albert Hovinga tel. 0517-393023 of
 email: alberthovinga2611@gmail.com
 Donderdag 8 januari 2026, 14.30 uur in "de Rank"
 Start van het nieuwe jaar 2026 door elkaar een gezond
 en goed nieuwjaar te wensen en
 het glas te heffen op het nieuwe jaar

Vrouwengroep "de schakel"

Vrouwengroep "De Schakel" in de Rank dinsdagmorgen 16 december 9.45
 Deze morgen houden we onze Advents-Kerst morgen.
 Net als vorig jaar zal Tine de Vries ons meenemen in
 het verhaal van de geboorte van onze Redder.

Hartelijke groet, namens
 "De Schakel", Ymkje Santema-Hogendorp

Chr. Vrouwengroep Samen Sterk

Donderdag 18 december 2025, 15.30
 Uur in "de rank"
 Afsluiting van het jaar 2025 onder leiding van ds. J. Droogendijk met een
 Advents/kerstliturgie en schuiven
 daarna aan voor een gezamenlijke broodmaaltijd.

Opgave voor deze afsluiting bij Albert Hovinga
 tel. 0517-393023 Of
 Email: alberthovinga2611@gmail.Com
 Donderdag 8 januari 2026, 14.30 Uur in "de Rank"
 Start van het nieuwe jaar 2026 door elkaar een gezond
 en goed nieuwjaar te wensen en
 Het glas te heffen op het nieuwe jaar

OUD PAPIER

In het weekend van **2 en 3 januari** staat de oud
 papiercontainer op de P.J. Troelstrastraat 24 (C.B.S.
 De Toermalijn).

Het oud papier graag zaterdags voor 12.00 uur bij
 de container brengen, deze wordt kort na 12.00 uur
 opgehaald. Bent u een keer te laat, neem uw oud
 papier dan s.v.p. weer mee.

Bach-/Lutherreis o.l.v. ds. Sytze Ypma en organist Jochem Schuurman

Van 3 t/m 8 juni 2026 is er een busreis naar Duits-
 land o.l.v. ds. Sytze Ypma en organist Jochem Schuur-
 man. Het thema van deze reis is Bach en Luther. De
 reis, boordevol cultuur in het Duitse Saksen-Anhalt en
 Thüringen, brengt u naar de plaatsen waar de gebeur-
 tenissen rondom Bach en Luther zich hebben afge-
 speeld. Zo gaat u naar de stad Leipzig, naar Eisenach
 (de geboorteplaats van J.S. Bach) en ziet u de Wart-
 burg, waar Luther het Nieuwe Testament vertaalde.
 En ook ontbreekt het mooie Wittenberg niet. We slui-
 ten de reis af met een bezoek aan Köthen. Op twee
 momenten in de reis zal Jochem ook nog een aantal
 prachtige orgelwerken van Bach voor ons spelen.

We hopen op een gezellige reis, met een volle bus en
 veel leerzame momenten. De reis wordt georgani-
 seerd door DrieTour. Op de website van DrieTour kunt
 u alle informatie vinden over deze reis en kunt u ook
 boeken.

Bent u lid van de Protestantse Gemeente Franeker, of
 bent u een trouwe volger van onze erediensten via
 YouTube? Boekt u dan deze reis vóór 1 januari 2026!
 Na de jaarwisseling kijken we hoeveel ruimte er nog in
 de bus is en gaan we indien nodig ook medereizigers
 werven van buiten de PGF, bijvoorbeeld de volgers van
 Jochem op Facebook. Want we willen natuurlijk graag
 een volle bus!

Heeft u vragen, dan kunt u deze stellen aan ds. Sytze
 Ypma of Jochem Schuurman.

Namens de liturgiecommissie,

Djoke Travaille
 Tine de Vries
 Tjalling de Jong
 ds. Sytze Ypma
 Jochem Schuurman

Terugblik Openstelling Martinikerk 2025.

Openstelling Martinikerk

Het was een druk jaar w.b. de exposities in de Martinikerk, geen twee, zoals meestal, geen drie maar zelfs vier. In februari en maart waren de schilderijen van Jo Rispens te zien, in bezit van het echtpaar Bijlsma en geschonken aan de Protestantse Gemeente Franeker. Eind april tot begin mei was er, vanwege 80 jaar bevrijding, een expositie ingericht met b.v. een veldhospitaal en diverse kunstwerken. Vanaf 17 mei was de expositie “Ver.....gezichten” te bekijken met werken van o.a. Hendrik Elings, Abe Gerlsma, Maartje Roos en José Witteveen.

Vanaf 16 september was er weer de traditionele tentoonstelling van de regionale kunstenaars met de titel “Kunst in de kerk”. Hierbij was werk te zien van o.a. Oesje Zegel, Sjaak Verboom, Walda Garcia Santiago en Yvonne van der Graaf.

De meeste bezoekers die een reactie achterlieten woonden in Nederland. Toch waren er ook veel bezoekers, ten eerste van buiten Europa, zoals bezoekers uit Louisiana, Brooklyn/New York en Oregon (Verenigde Staten), Brentford, Quebec en Ontario (Canada). Zelfs uit Sydney (Australië), Auckland (Nieuw Zeeland) en Thailand kwamen naar de Martinikerk en lieten een reactie achter in het gastenboek. Ten tweede waren er reacties van Europese bezoekers zoals uit Wolfsburg en Hamburg (Duitsland), Boedapest (Hongarije), Rome (Italië) en Randaberg in Noorwegen.

Natuurlijk vormen de bezoekers uit Nederland de hoofdmoot, alle provincies zijn eigenlijk wel vertegenwoordigd, een korte bloemlezing: Barneveld, Veendam, Vollenhove, Cuijk, Heerde, Delft, Goudswaard, Haaksbergen, Monster, Dronten, Noordhorn, Harderwijk, Delft enz., ik kan nog wel even doorgaan.

Maar “fansels ek út Fryslân”: t.w. Menaam, Tzummarum, Hegebeintum, Sint Anne, Marssum, West-Terschelling, Stiens, Lemmer, Drachten enz. ook hier kan ik nog wel even doorgaan.

Maar ook Franekers en oud-Franekers weten de weg te vinden, het aantal geschreven reacties is, ook dit jaar, beperkt. Toch enkele reacties:

12 mei schrijven Thea en Sjouke Alkema: “Even terug in de kerk waar we precies 60 jaar geleden getrouwd zijn.”

Nog een mooie reactie van Froukje op 15 mei: “Tijdens onze lunchpauze hebben we de expositie bekeken, aange naam! We zijn de achterburen van Moai op 12”.

Op 11 juni schreven Bert en Ingrid Jörgensen: “Een bezoek aan deze prachtige kerk! Mijn vader was hier als 9-jarige jongen ondergebracht bij een pleeggezin in de hongerwinter. Nooit vergeten.”

Op 24 juni schreven Nanning en Judith Nauta: “Al mijn gangen naar deze kerk, de zondagsschool, de Kerstvieringen. Mij verder zittend in de diakenbank. Wat een herinneringen.”

Op 12 juli schrijft Wietske: “Lang geleden hier als kleuter veel rondgelopen.”

In de zomermaanden is er de expositie “Ver....gezichten” georganiseerd, hier werden zeer positieve reacties geschreven:

Tytsy Willemsma schreef op 24 mei: “Wat in prachtich wurk yn dizze moaie tsjerke.”

30 mei schreef Jelma: ‘Mooie kerk met een verscheidenheid aan kunst.’

Hilly en Margreet schreven op 11 juni: “Mooi gevarieerd aanbod van schilderijen.”

Henk en Rini schreven 18 juni: “Prachtig genoten van de schilderijen en het fantastisch virtuoze orgelspel.”

Luciënne schrijft op 10 juli: ‘Diverse kunstwerken met verschillende technieken, heel interessant en mooi.’

Op 28 juli schrijven Erik en Suzanne: “Prachtige expo in een schitterende kerk, wat een mooie werken.”

Ook is er ruimte voor een reactie met een knipoog: “Mooie kerk. De Sint Janskerk in Gouda is ietsje mooier.” schrijven Arend en Cora op 8 augustus.

Sommige reacties hebben een diepere, soms een religieuze, dan weer een wat meer filosofische benadering.

Bij de expositie over 80 jaar bevrijding een bijzondere reactie, op 13 mei schreven Reinolda en Ditty uit Heerde het volgende: "Prachtig dat een kerk zich letterlijk zo openstelt voor het publiek. Dat is evangeliseren in de breedste zin van het woord. Dat hebben we zo hard nodig anno 2025. Hartelijke groet en dank jullie wel!"

Op 17 juni schrijft Anne-Marie Brouwer: "Een dagje Franeker, kerk stond open en op de één of andere manier werd ik naar binnen getrokken/geroepen. Prachtige kerk, mooie expositie van schilderijen, kaarsje aangestoken. Heel ontspannen, rustige sfeer."

Op 12 juli schrijven de Barnevelders Marten, Bertha, Nelly en Aat: "Mooi om dit Godshuis te bezoeken, meer nog te bezichtigen, nog meer te bewonderen!. Dat ook hier de God van dit huis mag worden geëerd."

Adrie Wentzel heeft op 11 september, denk ik, een gesprek gehad met een bezoekerster en noteert: "Een bezoekerster uit Hilversum geniet enorm van de rust (het tempo van praten van mensen), de reinheid op straten en het levenstempo hier en b.v. ook in Drenthe. Fijn om hier te zijn. Het is wel even "schakelen" als je komt én bij thuiskomst."

Ook de september-expositie, Kunst in de kerk, van de regionale kunstenaars kan op veel positieve reacties rekenen.

Op 18 september schrijven Christina en Bert Osinga uit Hillegom: "Op de verjaardag van mijn kleinzoon Sem bezoeken we deze mooie kerk met een inspirerende expositie. Dank daarvoor! Vooral het keramiek had mijn aandacht. Ook het schilderij van de lege kamer. Wat een mooie manier om verlies uit te drukken en te verwerken."

Op 22 september schrijft G. Sievers: "Op onze vakantie ontdekten wij deze kerk en vinden het een heel mooi gebouw. Vragen hier om kracht op onze levensweg. Laat ons vooral bidden voor vrede in de wereld."

Op 16 oktober laat een onbekend iemand de volgende reactie achter: "Ik heb werk van Walda Garcia Santiago, prachtig! Walda komt niet uit Nederland, vandaar, maar het is haar gelukt om echt nederlandse creaties te maken."

Op 22 oktober staat er een uitgebreide reactie met een vraag: "Mooie kerk. Ik heb een vraag over de predikanten en dan m.n. ds. Schaap. Waarom is deze kleiner geschreven? Het viel mij op omdat mijn naam ook Schaap is en dan voel ik mijn familie achtergesteld."

Waren er ook negatieve reacties? Ja...net zoals voorgaande jaren was het er maar één, op 18 juni schrijven Gea en Theo: "Johannes 2 : 13 – 25: Jezus kwam in de tempel en zag koopmanschap in het huis van Zijn Vader. Bedenk deze dingen!"

Ook worden de vrijwilligers genoemd, vaak maar een korte opmerking, en ook dit jaar alleen maar positief!

Begin mei schrijven Wim en Tine uit Vollenhove: "Mooi hier binnen te mogen kijken. Dank zij de vrijwilligers."

22 mei schreef een bezoeker uit Dronten: "Prachtige kerk en een geweldige uitleg!"

13 augustus schreven Wim en Pieta: "Dank voor de rondleiding en toelichting op enkele graven en de leeftijd van deze kerk."

Op 7 oktober schreef een "(geëmigreerde) Nederlander naar Canada: "Such a lovely church and even nicer volunteers." (Wat een mooie kerk en heel aardige vrijwilligers).

Op 15 oktober schreef de familie Pauw: "Wat een prachtige kerk en orgel en een gezellige babbel met de twee vrijwilligers...heren."

24 oktober schreven families uit Hoogstraten (België): "Mooie gerestaureerde kerk en vriendelijke gidsen, een gastheer en gastvrouw."

Pieter Oosterhof.

GRATIS EINDEJAARSDINER

***Maandag 29 december 2025, vanaf 16:30
in de Martinikerk (Grote Kerk) van Franeker***

Een aantal kerken in Franeker organiseert samen op 29 december, in de Franeker Martinikerk aan de Breedeplaats, een gratis Eindejaarsdiner. Een ieder die zich in deze donkere dagen soms wat eenzaam voelt, of die een feestelijke maaltijd niet kan betalen, is welkom, van klein tot groot. Deze jarenlange traditie vormt voor tientallen mensen uit Franeker en omgeving een gezellige en feestelijke jaarafsluiting in het hart van de stad: de Martini. Er is plek voor 100 personen.

Vanaf 16:30 is er thee en koffie met wat lekkers en veel gezelligheid.
Rond 17:30 uur wordt er een feestelijk diner geserveerd.

Aanmelden is noodzakelijk en het kan tot uiterlijk 20 december.

Aanmelden via onderstaand formulier (belangrijk!) eventueel dieet, en of u opgehaald wilt worden (dat kan!), en dan in de brievenbus bij De Rank, Zilverstraat 36, 8801 KC Franeker.

Of per mail naar:

eindejaarsmaaltijdfraneke@hotmail.com.

Ook hierbij vermelden: naam, adres, woonplaats, telefoonnummer, eventueel dieet, en of u opgehaald wilt worden.

OPGAVESTROOKJE | Kerstdiner 29 december 2025

Ik kom naar het Kerstdiner in de Martinikerk, met _____ personen

☐ Ik word graag opgehaald en thuisgebracht

☐ Ik heb een dieet, namelijk _____

Naam: _____

Adres: _____

Telefoonnummer: _____

echt HEMA

HEMA Franeker
Voorstraat 26-28
8801 LD Franeker
0517-396341
WWW.HEMA.NL

met liefde geregeld
0517 - 240 555

Gezond Leven Praktijk
Bregtje Langhout
HJAM Schaepmanplein 6
8802RB Franeker
06-28259130
info@kiesvoorgezondleven.nl

Lodewijk
mode voor mannen

Voorstraat 21-23 • Franeker • T 0517 39 21 44 • www.lodewijkmode.nl

GIANT
STORE VAN DER WOUDE

É-BIKES, STADSFIELSEN,
SPORTIEVE FIELSEN,
GEBRUIKTE FIELSEN EN
DRIEWIELFIELSEN
Professionele allround werkplaats

Oud Kaatsveld 13, Franeker
Telefoon 0517 - 39 44 11
giantstore-vanderwoude.nl

Tynjedyk 79, 8936 AC Leeuwarden
Telefoon 058 288 08 77
www.stavastcreatie.nl

Q. MERIDIAAN

Gezondheidsmassage

Gespecialiseerd in pijnklachten!

rugpijn, nekpijn, schouderpijn, pijn in de knieën . . .

Leeuwarderend 10, Franeker, tel.: 06-27 87 36 98

Lodewijk
MODE

VOORSTRAAT 34
8801 LD FRANKEER
T. 0517 39 22 75
PETRALODEWIJKMODE.NL

HERENKAPSAAL

Galema
Voorstraat 63, Franeker, tel. 0517-398119

Groenmarkt 12, Franeker
Telefoon 0517 397 666

De Doelen
GRANDCAFE

Breedplaats 6
8801 LZ Franeker
T. 0517 - 383 256

- Schoenherstel
- Onderhoud
- Sleutelservice
- Naamborden
- Gedenkplaten
- Tassen
- Portemonnees
- Schoenen
- Vachten en huiden
- Sokken
- Compressiekousen van bamboe en wol

VERSTEEG
schoenmakerij

Raadhuisplein 6 | Franeker | 0517 394332 | info@versteegfrankeer.nl

DIJKSTRA, keurslager
Dijkstraat 47, Franeker
Tel. 0517-392795
www.dijkstra.keurslager.nl

Primera
HAITSMA

Voorstraat 12 - Franeker
Tel 0517-392164
haitsma@primeranet.nl
www.primera.nl

Geloof u ook in kwaliteit ?

AutoDeBoer

Harlingerweg 48 B Franeker

0517-390380 / www.autodeboer.nl

VAKGARAGE

VAN DER WAL
COMPLEET ADVIES IN WONEN

Noord 58, 8801 KR Franeker - Tel (0517) 39 52 25
Email: info@vdwalmakelaars.nl - www.vanderwalmakelaars.nl

Banketbakkerij, Bakkerscafé en IJssalon
De Korenbloem & Schaafsma

Raadhuisplein 2A
8801 KX FRANKEER
0517 - 392033

www.korenbloemschaafsma.nl

